

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK HALK EDEBİYATI BİLİM DALI

HAKAS DESTAN KAHRAMANLARI VE TİP ÖZELLİKLERİ

Hazırlayan
Leyla KİRMİTÇİ

Danışman
Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

Yüksek Lisans Tezi

Mayıs 2019
KAYSERİ

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK HALK EDEBİYATI BİLİM DALI

HAKAS DESTAN KAHRAMANLARI VE TİP ÖZELLİKLERİ
(Yüksek Lisans Tezi)

Hazırlayan
Leyla KİRMİTÇİ

Danışman
Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

Mayıs 2019
KAYSERİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Adı-Soyadı : *Layla Kırmırcı*

İmza :

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Tez Başlığı: *Hakas Destan Kahramanları Ve Tıp Özellikleri*

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Giriş, b) Ana bölümler ve c) Sonuç kısımlarından oluşan toplam ~~XIV+432~~ sayfalık kısmına ilişkin, 24/..6./2019 tarihinde **Turnitin** intihal programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı: % ..13. dır.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Giriş dahil
- 2- Ana Bölümler dahil
- 3- Sonuç dahil
- 4- Alıntılar dahil/hariç
- 5- Kapak hariç
- 6- Önsöz ve Teşekkür hariç
- 7- İçindekiler hariç
- 8- Kaynakça hariç
- 9- Özet hariç
- 10- Yedi (7) kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez İntihal Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini, aksinin tespit edileceği muhtemel durumlarda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim. 24/..1..06./2019

Adı Soyadı : *Layla Kırmitçi*
Öğrenci No : *4030831015*
Anabilim Dalı : *Türk Dili Ve Edebiyatı ABD*
Bilim Dalı : *Türk Halk Edebiyatı Bilim Dalı*
Program Adı :

Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ
Danışman: Adı/İmza

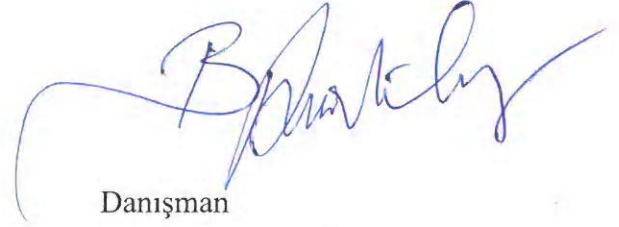
Layla Kırmitçi
Öğrenci Adı/İmza

YÖNERGEYE UYGUNLUK

“Hakas Destan Kahramanları ve Tıp Özellikleri” adlı Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Leyla KIRMİTÇİ

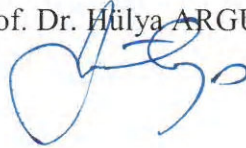

Danışman

Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

Türk Dili ve Edebiyatı ABD Başkanı

Prof. Dr. Hülya ARGUNŞAH

Prof Dr. Bayram DURBİLMEZ danışmanlığında Leyla Kirmitçi tarafından hazırlanan “Hakas Destan Kahramanları ve Tip Özellikleri” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında **yüksek lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

22/05/2019

JÜRİ:

Danışman : Prof. Dr. Bayram Durbilmez

Üye : Prof. Dr. Nevzat Özkan

Üye : Dr. Öğretim Üyesi Şule Gümüş

[Handwritten signatures of Prof. Dr. Bayram Durbilmez, Prof. Dr. Nevzat Özkan, and Dr. Öğretim Üyesi Şule Gümüş]

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 24/06/2019 tarih ve 26 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

24/06/2019

Doç. Dr. Kenan GÜLLÜ

Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Sözlü kültür, bir toplumun bütün birikimini, sosyal yaşantısını, inançlarını, değerlerini, gelenek ve göreneklerini, kısacası toplumun hafızasında kayıtlı her türlü bilgiyi kuşaktan kuşağa aktaran yazısız belgelerin toplamıdır. Özellikle mitolojiden destana, halk hikâyelerinden efsanelere, masal, bilmece ve atasözlerine uzanan geniş bir yelpazeye sahip olan sözlü edebiyat ürünleri, çağlar boyunca kuşaktan kuşağa aktarılmaları nedeniyle geçmişle bugün arasında çok önemli bir köprü vazifesi görürler. Türklerin en eski inançları ile ilgili bilgilerin günümüze taşınmasında sözlü verimlerin yadsınamaz bir önemi vardır.

Bu çerçevede dünya üzerinde geniş bir coğrafyaya yayılmış olan Türk milleti, sözlü kültür ürünleri bakımından emsâline zor rastlanır bir hazineye sahiptir. Türklerin sözlü edebiyat ürünlerinde en önemli türlerden biri de destanlardır. Türk toplulukları, tarih boyunca yaşadıkları bütün önemli olayları destanlarına konu etmiş ve bunları başarılı bir biçimde işlemiştir. Bu açıdan destan metinleri, resmî birer tarih belgesi olmamakla birlikte tarihî gerçekliği, edebiyatın kendine has anlatım yöntemleri ile kurgulayarak yeniden üreten ve destan türüne özgü icra geleneği içinde toplumun hafızasında unutulmaz kılan anlatılardır.

Bu bağlamda bir Sibiryalı Türk grubu olan Hakasların “*alıptığ numah*” adını verdikleri kahramanlık destanları Türk mitolojisi, Şamanizm inancı ve eski Türk topluluklarının geleneklerini ortaya koyma açısından özel bir yere sahiptir. Hakas haycıları tarafından çathan ezgileri eşliğinde terennüm edilen destanlar, çok yakın bir zamana kadar bütün canlılığı ile yaşatılmış olmakla birlikte bir yandan yazılı kültüre geçiş ve değişen dünyada teknolojik olanakların artması, Hakas gençleri arasında destanlara duyulan ilginin azalmasına yol açarken diğer yandan yıllardır süren Rus baskısı ve asimilasyon gayretleri de Hakas Türklerinde destancılık geleneğinin zayıflamasına neden olmuştur. Bununla birlikte söz konusu destan metinlerinin bir kısmının yazıya geçirilmiş olması bugün Hakas destanları ile ilgili çalışmalar yapmayı mümkün kılmaktadır.

Bugüne kadar Türk destanları ile ilgili yapılan çalışmalarda Türk dünyasının ortak bir destancılık geleneğine sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu bütüncül yapı içindeki unsurlardan biri destanlara hayat veren kahramanlardır. Bu çalışmanın konusunu da Hakas destan kahramanları oluşturmaktadır. Her edebî eser gibi destanların da merkezî kahraman (başkahraman) başta olmak üzere “kişiler” üzerine inşa edildiği

bilinmektedir. Bütün edebî yaratmalarda kurgulanan olayların anlatımı “şahıs kadrosu” adı verilen kişi ve varlıklar üzerinden yapılır. Destan türü söz konusu olduğunda ise genellikle “tip”lerden kurulu bir şahıs kadrosu ile karşılaşmaktadır.

Bu çalışmada Türkiye’de yayını yapılmış dokuz Hakas destan metni değerlendirilmiştir. Çalışmanın çerçevesini Hakas destanlarında tespit edilen tiplerin analizi oluşturmaktadır. Bu temel amaç doğrultusunda çalışma “Giriş” bölümünün dışında iki bölümden oluşmaktadır. “Giriş” bölümünde Hakas Türklerinin tarihi, ekonomik durumu, nüfus yapısı, dili, dini ve folkloru ile ilgili genel bilgiler verilmiş ardından Hakas Türkleri ve Hakas destanları ile ilgili Türkiye’de yapılan önemli akademik çalışmalarla ilgili değerlendirmeler yapılmıştır. Daha sonra Hakas kültürü ile ilgili yapılan bazı akademik çalışmalara değinilmiştir.

Çalışmanın birinci bölümü Hakas destancılık geleneğine ayrılmıştır. Bu çerçevede Hakas destanlarının tanım ve tasnifi ile ilgili yapılan bazı tartışmalara yer verilmiştir. Ardından Hakas destanlarının biçim ve içerik özellikleri ile ilgili bilgi verildikten sonra Hakas destan anlatımında icra geleneği üzerinde durulmuştur.

Çalışmanın ikinci bölümü Hakas destan kahramanları ve bunların tip özelliklerine ayrılmıştır. Bu bağlamda öncelikle genel olarak edebî eserlerde ve bir sözlü edebiyat türü olarak destanlarda “kahraman” ve “tip” kavramlarına yer verilmiş, modern edebiyattan destanlara, edebî yaratmalarda kahraman kavramı üzerinde durularak bu kavramın tip kavramı ile farkı, sözlü gelenekte tip-motif ilişkisi gibi konular aydınlatılmaya çalışılmıştır. Aynı bölümde özellikle destan türünde merkezî kahraman (başkahraman) tipi etrafında yapılan bazı yabancı ve yerli çalışmalar değerlendirilerek bu tip temelinde oluşturulan kahraman modeli denemelerinden söz edilmiştir. Son olarak göçebe kültür ve Türk töresi bağlamında diğer Türk destan tiplerini oluşturan sosyal ortam ile belli başlı Türk destan tipleri hakkında yapılan bazı çalışmalar ele alınmıştır. Aynı bölümde “*Hakas Destanlarında Tipler*” başlığı altında çalışmanın ana eksenini teşkil eden Hakas destan kahramanlarının genel özellikleri ile ilgili bazı bilgiler verildikten sonra Hakas destanlarında tespit edilen tipler değerlendirilmiştir. Bu çerçevede merkezî kahraman (başkahraman) tipi ayrı bir başlık altında detaylı bir analize tabi tutulmuştur. Burada merkezî kahraman tipinin özellikleri, kahramanın biyografisinden yola çıkılarak Hakas destanları özelinde oluşturulan bir “merkezî kahraman kalıbı” etrafında incelenmiştir. Bu kalıp oluşturulurken yapılan bütün okumalardan yararlanılmakla birlikte özellikle Ülkü Kara Düzgün’ün Başkurt

destanlarında merkezî kahraman temelinde oluşturduğu kahraman modeli ile Erhan Aktaş'ın Hakas destanlarında merkezî kahraman ekseninde ortaya koyduğu 17 maddelik kahraman modeli yol gösterici olmuştur. Bu çerçevede başka tespitler de eklenerek 29 maddelik bir merkezî kahraman kalıbı oluşturulmuş ve bu kalıp etrafında Hakas destanlarındaki merkezî kahramanlar, Türk dünyası destanlarında görülen diğer merkezî kahraman tipleri ile karşılaştırmalı bir değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Daha sonra “*Hakas Destanlarında Alt Tipler*” başlığı altında “*karşı kahraman (düşman/rakip) tipi*” “*kadın tipi*”, “*at tipi*” ve “*yardımcı tipler*” hakkında genel değerlendirmeler yapılmıştır. Çalışma, sonuç ve kaynakça bölümleri ile tamamlanmaktadır.

Bu çalışmanın hazırlanmasında beni teşvik eden, hem akademik donanımı hem de manevi desteği ve hoşgörüsüyle her zaman yanımda olan saygıdeğer hocam Prof. Dr. Bayram Durbilmez'e sonsuz şükranlarımı sunarım.

Hakas Türklerinin sözlü kültür hazinesi olan destanlarını bilim dünyasına kazandırarak Türk destancılık geleneği ile ilgili yapılacak çalışmalarda yeni ufuklar açan, gerek kitap gerekse de makale ve tez çalışmalarıyla Türkiye Türklerini Hakas kültürü ve edebiyatıyla tanıştıran Hakas Türkleri ile ilgili çalışma yapılmasına olanak tanıyan bütün bilim insanlarına ve değerli hocalarıma kıymetli çalışmalarından ötürü teşekkürü bir borç bilirim. Son olarak maddi ve manevî anlamda her zaman yanımda olan sevgili aileme, bu zorlu çalışma sürecinde özellikle anlayışı ve sabrı ile hiçbir şikâyette bulunmadan beni her zaman destekleyen sevgili eşim Hüseyin Acan'a ve varlığı ile bana güç veren biricik kızım Öykü'ye çok teşekkür ederim.

Leyla KİRMİTÇİ

Kayseri, Mayıs 2019

HAKAS DESTAN KAHRAMANLARI VE TİP ÖZELLİKLERİ

Leyla KİRMİTÇİ

Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yüksek Lisans Tezi, Mayıs 2019

Türk Dili ve Edebiyatı ABD Türk Halk Edebiyatı Bilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

ÖZET

Bilindiği üzere sözlü edebiyatın en önemli türlerinden biri olan destanlar, büyük oranda tiplerden oluşan bir şahıs kadrosuna sahiptir. Bu çalışmada bir Sibirya Türk grubu olan Hakasların sözlü edebiyatındaki en hacimli tür olan kahramanlık destanları (alıptıg nımah) ele alınarak bu anlatılardaki destan kahramanları ve bunları birer “tip” yapan özellikler tespit edilmiş ve Hakas destan tipleri, tespit edilen özellikler ışığında Türk destancılık geleneği çerçevesinde değerlendirilmiştir. Bu bağlamda Hakas destanlarında tipler “*merkezî kahraman (başkahraman) tipi*” ve “*alt tipler*” olmak üzere iki kısımda ele alınmıştır. İncelenen destanlarda olayların odağında yer alan merkezî kahramanın biyografisinden yola çıkılarak bir merkezî kahraman kalıbı oluşturulmuş ve değerlendirmeler bu kalıp etrafında yapılmıştır. Çalışmanın alt tipler başlığı altında ise “*karşı kahraman (düşman / rakip)*” “*kadın*” ve “*at*” tipi ile “*yardımcı tipler*”in anlatıdaki rolleri ve işlevleri belirlenerek bu tipler merkezî kahramanla ilgileri noktasında ele alınıp incelenmiştir.

Çalışma “*Giriş*”, “*Kaynakça*” ve “*Sonuç*” bölümlerinin dışında iki bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde Hakas Türklerinin coğrafi konumu, tarihi ve folkloru ile ilgili tanıtıcı bilgiler verildikten sonra Türkiye’de Hakas Türkleri ve Hakas destanlarını konu alan akademik çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir. Birinci bölümde Hakas destanlarının biçim ve içerik özellikleri ile Hakas destanlarında icra geleneği üzerinde durulmuştur. Çalışmanın ikinci ve son bölümünde ise genel olarak edebî eserde ve özel bir tür olarak destanlarda “kahraman” ve “tip” kavramları ile açıklamalar yapıldıktan sonra Hakas destan kahramanları ve bunların tip özellikleri ayrıntılı bir biçimde incelenmiştir. Hakas destan tiplerinin özelliklerini açıklarken Hakasça’dan Türkiye Türkçesi’ne aktarılan dokuz Hakas destan metni esas alınmış ve bu metinlerden örnekler verilmiştir. Bunlar; Altın Çüs, Ak Çibek Arıg, Ay Huucın, Han Mirgen, Kara Kuzgun, Han Orba, Huban Arıg, Altın Arıg ve Altın Taycı destanlarıdır.

Çalışma boyunca yapılan tespit ve değerlendirmelerden sonra Hakas kahramanlık destanlarının esas hareket alanını oluşturan savaşlar ve mücadelelerin Türk destancılık geleneğindeki genel yapıya uygun olarak merkezî kahraman tipi etrafında kurgulandığı görülmektedir. Destanlardaki alt tipler de yine merkezî kahramanla ilgileri ölçüsünde ve onun anlatıdaki rolünü tamamlamak üzere destanda yer alırlar. Bununla birlikte bütün tiplerin işlevleri birbirine bağlıdır ve her tip bir diğerrinin maceraya devam edebilmesi için gereklidir. Bu nedenle Hakas destanlarında bütün kurgunun bu tipler üzerine inşa edildiği söylenebilir.

Türk destanlarında tipler ile ilgili yapılacak ayrıntılı çalışmalar, her bir Türk topluluğunun destan metinlerini daha doğru değerlendirme noktasında önemli katkılar sunmakla birlikte Türk destancılık geleneğindeki bütüncül yapıyı daha geniş bir perspektifle ortaya koyma olanağı sağlayacaktır.

Anahtar Sözcükler: Hakas, Alıptığ Nımah, Tip, Kahraman, Güney Sibirya Türkleri,

THE HAKAS EPIC HEROES AND CHARACTER FEATURES

Leyla KİRMİTÇİ

Erciyes University Social Sciences Institute

Master Thesis, May 2019

Department of Turkish Language and Literature, Turkish Folk Literature Major

Supervisor: Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

ABSTRACT

Epics, one of the most important types of oral literature, have a large number of cadre largely consisting of characters. In this study, the epic heroes of the Siberian Turkish group Hakas, the most bulky genre in oral literature, were taken into consideration and the features that made them a character were identified and the types of Hakas epic were evaluated within the framework of Turkish epic tradition. In this context, in Hakas epics, the characters are discussed in two parts as the main hero character (protagonist) and sub-characters. A main heroic pattern was formed based on the epic biography of the main hero, which was at the center of the events in the studied epics, and the evaluations were made within this framework. Under the sub-character part of the study, the roles and functions of the "anti-hero (enemy/rival)" "woman" and "horse" characters along with "auxiliary characters" in the narrative were determined and these characters were dealt within their relation to the main hero.

The study consists of two parts excluding the Introduction, Bibliography and Conclusion. After giving informative knowledge in the introduction about the geographical location of Hakas Turks, their history and folklore, information about the academic studies carried out on the Hakas Turks in Turkey and Hakas epics was given. In the first chapter, the form and content characteristics of the Hakas epics and the tradition of performance were emphasized. In the second and last part of the study, after giving general explanation about "hero" and "character" concepts in a general literature piece and in epics as a special type, the heroes of the Hakas epic that constitute the main subject of the study and their characteristics were examined in detail. While explaining the characteristics of Hakas epic types, nine Hakas epic texts translated from Hakas language to Turkish were taken as basis and examples from these texts were given. These are Altın Çüs, Ak Çibek Arıĝ, Ay Huucın, Han Mirgen, Kara Kuzgun, Han Orba, Huban Arıĝ, Altın Arıĝ ve Altın Taycı epics.

After the determinations and evaluations made during the study, it was seen that wars and struggles forming the main subject of Hakas heroic epics are built around the main hero character in accordance with the general structure in the tradition of Turkish epicism. The sub-characters in the epics are also included to complete the role of the main hero in the narrative. However, the functions of all characters are interdependent and necessary in order for each character to continue his adventure. For this reason, it can be said that all the fiction in Hakas epics is built on these characters. Therefore, detailed studies on the characters in Turkish epics will provide important contributions to the evaluation of the epic texts of each Turkish community, while providing a more comprehensive perspective.

Key Words: Hakas, Alptıĝ Nımah, Character, Hero, Southern Siberian Turks

İÇİNDEKİLER

HAKAS DESTAN KAHRAMANLARI VE TİP ÖZELLİKLERİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK.....	ii
KABUL VE ONAY SAYFASI.....	iii
ÖN SÖZ.....	iv
ÖZET.....	vii
ABSTRACT.....	ix
İÇİNDEKİLER.....	xi
KISALTMALAR.....	xiv

GİRİŞ

HAKAS TÜRKLERİ

1. Hakas Cumhuriyeti'nin Coğrafi Konumu, İklimi ve Bitki Örtüsü.....	1
2. Hakas Cumhuriyeti'nin Nüfusu ve Ekonomik Yapısı.....	1
3. Hakasların Türklerinin Tarihi.....	2
3.1. Hakas Adı ve Hakas Türklerinin Kökeni.....	2
3.2. Geçmişten Bugüne Hakas Türkleri.....	3
3.2.1. Göktürk/Uygur Kağanlığı ve Moğol İstilasası Dönemi.....	4
3.2.2. Hooray/Hongoray Reisliği Dönemi.....	6
3.2.3. Rus İstilasası Dönemi.....	6
4. Hakas Türklerinin Dili, Dini ve Folkloru.....	9
4.1. Hakas Türklerinin Dili.....	9
4.2. Hakas Türklerinin Dini.....	11
4.3. Hakas Türklerinin Folkloru.....	13
5. Hakas Kültürü ve Hakas Destanları Üzerine Türkiye'de Yapılan Çalışmalar...16	
5.1. Hakas Destanları İle İlgili Akademik Çalışmalar.....	16
5.1.1. Kitaplar.....	16
5.1.2. Makaleler / Bildiriler.....	22
5.1.3. Tezler.....	28
5.1.4. Ansiklopedi / Antolojiler.....	28
6. Hakas Kültürü, Tarihi ve Folkloru İle İlgili Yapılan Çalışmalar.....	29
6.1. Kitaplar.....	29

6.2. Makaleler / Bildiriler.....	29
6.3. Tezler.....	30

BİRİNCİ BÖLÜM

HAKAS DESTANCILIK GELENEĞİ

1. Hakas Destanlarının Tanımı ve Tasnifi Üzerine.....	31
2. Hakas Destanlarının Özellikleri.....	35
2.1. İçerik Özellikleri.....	36
2.2. Biçim Özellikleri.....	38
3. Hakas Destanlarında İcra.....	41

İKİNCİ BÖLÜM

HAKAS DESTAN KAHRAMANLARI VE TİP ÖZELLİKLERİ

1. Türk Destanlarında Kahraman ve Tip Kavramı.....	52
1.1. Edebî Eserde Kahraman Kavramı.....	52
1.2. Edebî Eserde Tip Kavramı.....	54
1.3. Destan Kahramanı (Epik Kahraman) Hakkında Yapılan Bazı Çalışmalar.....	62
1.4. Türk Destan Kahramanı Tipinin Ortaya Çıkışı ve Özellikleri.....	79
1.5. Destan Tiplerinin Ortaya Çıkışı ve Türk Destan Tipleri.....	89
2. Hakas Destan Kahramanlarının Genel Özellikleri.....	103
3. Hakas Destanlarında Tipler.....	108
3.1. Merkezî Kahraman (Başkahraman) Tipi.....	109
3.1.1. Merkezî Kahraman (Başkahraman) Tipinin İncelenmesi....	118
3.2. Alt Tipler.....	352
3.2.1 Karşı Kahraman (Rakip / Düşman) Tipi.....	352
3.2.2. Kadın Tipi.....	366
3.2.2.1. Alp Kadın Tipi.....	370
3.2.2.2. Eş / Anne Tipi.....	373
3.2.3. At Tipi.....	376
3.2.4. Yardımcı Tipler.....	388
3.2.4.1. İnsan Tipleri.....	389
3.2.4.2. Hayvan Tipleri.....	393

3.2.4.2.1. Geyik.....	394
3.2.4.2.2. Kuş.....	396
3.2.4.2.3. Köpek.....	398
3.2.4.2.4. Boğa.....	400
SONUÇ.....	401
KAYNAKÇA.....	407
ÖZGEÇMİŞ.....	432

Adıgüzel, Sedat (1999). "**Başkurt Destanı Akbuzat'ın Epik Kurallara Göre İncelenmesi**". *Milli Folklor*, 44, 24-34.

Aktaş, Erhan (2007). *Hakas Kahramanlık Destanı Han Orba*. Ege Üniversitesi SBE Türk Dünyası Araştırmaları ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir.

Aktaş, Erhan (2011). "**Altay ve Tıva Türk Destanlarında 'Haber Verme' Motifi Üzerine Genel Bir Değerlendirme**". *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, XI/I, 45-62.

Aktaş, Erhan (2011). *Hakas Destanları 3 Han Orba*. Ankara: TDK Yay.

Aktaş, Erhan (2012). **Hakas Türk Destanlarında Başlangıç ve Bitiş Kalıpları**, Prof. Dr. Fikret Türkmen Kitabı içinde (s. 639-652). İzmir: Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü.

Aktaş, Erhan (2012). *Hakas Türkleri Destan Kahramanları Üzerine Bir Araştırma (İnceleme-Metin)*, Ege Üniversitesi SBE Türk Halk Bilimi ABD. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İzmir.

Aktaş, Erhan (2014). **Hakas Destan Kahramanları Üzerine Bazı Değerlendirmeler**, *Çağdaş Türkoloji Araştırmaları* içinde (s. 191-216). (Yay. haz. Gülsüm Killi Yılmaz-Radion D. Sunçugaşev). Ankara-Abakan: Ankara Üniversitesi-Hakas Dil, Edebiyat, Tarih Araştırma Enstitüsü Yay.

Aktaş, Erhan (2014). "**Hakas Destanlarında Ad Verme Motifi ve Han Orba Adı Üzerine**". *Acta Turcica (Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi)*, 1, 1-14.

Aktaş, Erhan (2014). "**Hakas Destanlarında Evlilik Kurumu Ve Buna Bağlı Bazı Pratikler**". *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 38, 7-33.

Aktaş, Erhan (2014). "**Lord Raglan'ın Kahraman Kalıbı ve Alp Han Orba**". *Siberian Studies (SAD)* 4, 13-30.

Aktaş, Erhan (2016). "**Aile İçi İlişkiler Çerçevesinde Hakas Destan Kahramanları**". *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 2016/2, 47-58.

Aktaş, Erhan (2016). *Hakas Destan Geleneği ve Kahramanları*. Konya: Kömen Yay.

- Aktaş, Erhan (2017). **Hakas Epik Geleneğinde Antroponim Yapılar**, *Prof. Dr. Talât Tekin Hatıra Kitabı Cilt I* içinde (s. 75-105). (Yayın Kurulu: Osman Fikri Sertkaya, Süer Eker, Hatice Şirin, Erdem Uçar). İstanbul: Çantay Yay.
- Aktaş, Şerif (2005). **Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş** (7. Baskı). Ankara: Akçağ Yay.
- Akyüz, Çiğdem (2010). "**Manas Destanı'nda Alp Kadın Tipi**". *Mukaddime*, 1, 169-180.
- Akyüz, Çiğdem (2011). "**Dünden Bugüne Türk Dünyası Destan Anlatıcıları**". *Turkish Studies*, 6 (4), 15-26.
- Alizade, Rövsen (2011). "**Tıva Ve Şor Kahramanlık Destanlarında Mitolojik Motifler**". *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, XIII, 33-43.
- Alizade, Rövsen. (2013). "**Hakas Folklorundaki Haycılık Sanatı ve Kılık Değişirme Motifi**". (*Dilleri ve Kültürleri Yok Olma Tehlikesine Maruz Türk Toplulukları 4. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu*, 23-26 Mayıs 2012, Ankara), *Bildiriler*, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yay., Ankara 2013, s. 89-99.
- Alptekin, Ali Berat (2000). "**Bamsı Beyrek Hikâyesinin Motif Yapısı**". (*Uluslararası Dede Korkut Bilgi Şöleni*, 19-21 Ekim 1999, Ankara), *Bildiriler*, (Yay. Haz.: Alev Kâhya-Birgül, Aysu Şimşek-Canpolat), AKMB Yay., Ankara 2000, s. 35-48.
- Andersons, David G. (2002). "**Hakaslar**". *"Türkler Ansiklopedisi"* (20, 341-348) içinde. Ankara: Yeni Türkiye Yay.
- Arıkoğlu, Ekrem (1996). **Tuva ve Hakas Türkçelerinde Fiil**. Gazi Üniv. SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.
- Arıkoğlu, Ekrem (2005). **Örneklili Hakasça-Türkçe Sözlük**. Ankara: Akçağ Yay.
- Arıkoğlu, Ekrem (2007). **Hakas Destanları I**. Ankara: TDK Yay.

Arvas, Abdulsalam (2011). **"'Kitab-ı Dedem Korkut' İle Kıpçak Sahası Türk Destanlarındaki Bazı Motiflerin Mukayesesi"**. (*"Dede Korkut ve Geçmişten Geleceğe Türk Destanları" Uluslararası Sempozyumu*, 25-28 Ekim 2010, Lefkoşa/KKTC), *Bildiriler Kitabı*, (Ed. Yılmaz Yeşil), Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, Ankara 2011, s. 131-146.

Aslan, Namık (2004). **"Şekil Değiştirme Motifinin Anlatılarımızdaki Bazı Yansımaları Üzerine"**. *Milli Folklor*, 64, 37-43.

Aslan, Zeynep (2016). **"Kahramanın Sonsuz Yolculuğu Bağlamında Alpamış Destanı"**. (*VI. Uluslararası Köroğlu Sempozyumu Köroğlu ve Türk Dünyası Destan Kahramanları*, 10-12 Ekim 2016, Bolu / Türkiye), *Bildiri Kitabı*, (Ed. Azize Aktaş Yasa, Faruk Öztürk), Abant İzzet Baysal Üniv. BAMER Yay., İstanbul 2016, s. 817-828.

Aşlışen, Özgür (2006). *Yeni ve Yakınçağda Hakasların Siyasi ve Kültürel Hayatı*. Sakarya Üniversitesi SBE Tarih ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya.

Ata Yıldız, Naciye (2015). *Türk Dünyası Destancılık Geleneği ve Destanlar*. Ankara: Akçağ Yay.

Atnur, Gülhan (2010). **"Sibirya'daki Bazı Türk Boylarının Destanlarında Halk Hekimliği Uygulamaları"**. *Bilig*, 55, 51-70.

Bars, Mehmet Emin (2014). **"A. Olrik'in Epik Yasaları Işığında Ferat İle Şirin Hikâyesi"**, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi S. 3/1* , 306-324.

Bars, Mehmet Emin (2014). **"Alp Tipi Kavramı Çerçevesinde Manas"**. *Tarih Okulu Dergisi*, XVII, 345-357.

Bars, Mehmet Emin (2014). **"Manas Destanı'nda Kahraman Tasvirleri"**. *International Journal of Language Academy*, 2/1, 31-40.

Bars, Mehmet Emin (2014). **"Türk Kahramanlık Destanlarında Kadın Tipleri"**. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 3, 122-140.

Barthold, Wilhelm (1947). **Türklerde Ve Moğollarda Defin Merasimi Meselesine Dair**. (Çev. Abdulkadir İnan) *Belleten*, XI/43, 515-539.

Başar, Lütfü Kerem (2012). "**Dede Korkut Hikâyelerinde Savaşçı Eğitimi**". *Turkish Studies*, 7/4, 1009-1017.

Başgöz, İlhan (1998). "**Dede Korkut Destanında Epiyetler**". *Milli Folklor*, 37, 23-35.

Bayat, Fuzuli (2005). *Mitolojiye Giriş*. Çorum: Karam Yay.

Bayat, Fuzuli (2009). "**Mitolojik Zıtlık Paradigmasında Baba-Oğul Mücadelesi**". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2/6, 63-70.

Bayrak, Dilara (2013). *Orta Asya ve Sibibrya Şmanizminde Kadın*. Kocaeli Üniversitesi SBE Tarih ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli.

Bekki, Selahaddin (2004). "**Türk Halk Anlatılarında Ölüm Ruhü Motifi**". *Milli Folklor*, 62, 53-66.

Bekki, Selahaddin (2009). *Uzak Türk İllerinde Destanlaşan Evlilikler (Altay, Tuva, Hakas ve Şor Destanlarında Alplara Mahsus Evlilik)*. Ankara: Öncü Kitap.

Belge, Murat (2014). *Edebiyat Üstüne Yazılar* (5. Baskı). İstanbul: İletişim Yay.

Bellek, Kayrat (2015). "**Eski Türklerde At ve At Kültürü (Dünden Bugüne Kırgız Kültürel Hayatı Örneği)**". *Gazi Türkiyat*, 16, 111-128.

Beybutova, Iris (1995). "**Manas Destanı'ndaki Silâhlar**". (akt. Roza Abdykovlova), (*Manas Destanı Ve Etkileri Uluslararası Bilgi Şöleni*, 21-23 Haziran 1995, Ankara / 24-26 Haziran 1995, Konya), Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 1995, s. 43-48.

Burnakov, Aleksey Venariy (2013). **Hakasların Geleneksel Dünya Tasavvurlarında Su İyesinin Dişil Başlangıcı**. (Çev. Atilla Bağcı). *Türk Dünyası Dil Ve Edebiyat Dergisi*, 36, 9-22.

Butanayev, Viktor ve Butanayeva, İrina (2007). *Yenisey Kırgızları*. (Çev. Yaşar Gümüş) İstanbul: Ötüken Yay.

Caferoğlu, Ahmet (1953). "**Türk Onomastiğinde At Kültü**". *Türkiyat Mecmuası*, 10, 201-212.

Caferoğlu, Ahmet (1961). "**Türk Onomastiğinde 'Köpek' Kültü**". *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten*, 1-11.

Caferoğlu, Ahmet (1988). *Türk Kavimleri*. İstanbul: Enderun Kitabevi.

Campbell, Joseph (2013). *Kahramanın Sonsuz Yolculuğu*. (Çev. Sabri Gürses) İstanbul: Kabalcı Yay.

Canpolat, Mustafa (1997). "**Manas'ın Eğitimi**". (*Manas 1000 Bişkek Bildirileri*, 26-31 Ağustos 1995, Bişkek), (Yay. Haz. Oğün Atilla Budak), AKM Yay., Ankara 1997, s. 67-72).

Carlyle, Thomas (2000). *Kahramanlar*. (Çev. Behzat Tanç) İstanbul: Beyaz Balina Yay.

Chirli, Nadejda (2008). "**Şor Kahramanlık Destanlarında Kadın Tipi**". *Turkish Studies*, 3/7, 292-305.

Çavdar, Esra (2010). *Hakasya Türkleri Siyasi ve Kültürel Tarihi*. Trakya Üniv., SBE Tarih ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Edirne.

Çetin, İsmet (1998). "**Türk Destan Kahramanları ve Köroğlu**". *Milli Folklor*, 39, 46-52.

Çetin, İsmet (2016). "**Medeniyet Değişiminde Kahraman-Mit ve Destandan Hikâyeye**". (VI. Uluslararası Köroğlu Sempozyumu Köroğlu ve Türk Dünyası Destan Kahramanları, 10-12 Ekim 2016, Bolu / Türkiye), *Bildiri Kitabı*, (Ed. Azize Aktaş Yasa, Faruk Öztürk), Abant İzzet Baysal Üniv. BAMER Yay., İstanbul 2016, s. 431-438.

Çetin, Nagihan (2016). "**Bir Destan Kahramanı Olarak Alpamiş'in Sosyal Statüsü**". *Pamukkale Üniv. SBE Dergisi*, 25/1, 328-339.

Çevik, Mehmet. (2011). "**Altay Destanlarında 'Sudur Biçik' Motifi**". (*"Dede Korkut ve Geçmişten Geleceğe Türk Destanları" Uluslararası Sempozyumu*, 25-28 Ekim 2010, Lefkoşa/KKTC), *Bildiriler Kitabı*, (Ed. Yılmaz Yeşil), Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, Ankara 2011, s. 239-248.

Çıblak, Nilgün (2005). "**V. Propp'un Masal Çözümleme Metodu**". *Türk Dili*, 638, 127-140.

Çiftçi, Ferhat (2013). "**Axel Olrik'in Epik Yasaları Işığında Oğuz Kağan Destanı'na Bir Bakış**". *Turkish Studies*, 8 (4), 515-524.

Çınar, Ali Abbas (1996). *Kazak ve Türkiye Türklerinde At Kültürü ve Atın Rolü* Hacettepe Üniv. SBE Türk Halkbilimi (Folklor) Bilim Dalı. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.

Çınar, Ali Abbas (2002). "**Türk Destanlarında Alp Tipi At**". *Milli Folklor*, 56, 153-157.

Çobanoğlu, Özkul (1996). **Lord Raglan'ın Batı Kahraman Kalıbı Açısından Oğuz Kağan ve Er Töştük Destanlarına Bakış**, *Prof. Dr. Umay Günay Armağanı* içinde (ss. 202-209). Ankara: Feryal Matbaası.

Çobanoğlu, Özkul (1999). "**Kıbrıs Türk Halk Kültüründe Halk Kahramanı Kalıbı ve Sosyo-Psikolojik İşlevleri**". *Milli Folklor*, 41, 29-35.

Çobanoğlu, Özkul (2007). *Türk Dünyası Epik Destan Geleneği* (2. Baskı). Ankara: Akçağ Yay.

Çobanoğlu, Özkul (2010). *Halkbilimi Kuramları ve Araştırma Yöntemleri Tarihine Giriş* (5. Baskı). Ankara: Akçağ Yay.

Çoruhlu, Yaşar (2006). *Türk Mitolojisinin Anahatları* (İkinci Basım). İstanbul: Kabalcı Yay.

Davletov, Timur (2003). "**Hakas Türkleri ve Hakaseli**". *Türk Dünyası, Kültür, Sanat, Bilim, Haber ve Araştırma Merkezi*, 8, 30-35.

Davletov, Timur (2004). "**Dinlerin Karşılıklı İlişkileri Işığında Sibirya Türkleri'nden Hakaslar'm İnanç Yaşamının Dünü ve Bugünü**". (*Uluslararası Türk Dünyası İnanç Merkezleri Kongresi Bildirileri*), Tüksev Yay., Ankara 2004, s. 441-457.

Davletov, Timur (2004). "**Hakasya'da Türk Yazı ve Kültürü Bayramı**". *Türk Dünyası Kültür ve Sanat Dergisi*, 13, 4-5.

Davletov, Timur (2004). "**Hakas Türklerinin Geleneksel Kamlık İnanıcı Bağlamında Kadın Haklarına Bakış**". *Türk Dünyası İnsan Hakları Derneği Bülteni*, 1, 5-6.

Davletov, Timur (2005). *Destanlaşan Kadın Kahraman Huban Arığ*. Ankara: Yurt Kitap Yay.

Davletov, Timur (2005). *Hakas Kartalı Han Mirgen*. Ankara: Yurt Kitap Yay.

Davletov, Timur (2006). *Huban Arığ (Hakas Türklerinin Kahramanlık Destanı)*. Ankara: Türksoy Yay.

Davletov, Timur (2006). *İnanç ve Milliyetçilik Etkileşimi Bağlamında Güney Sibirya Türklüğünün Durumu*. Hacettepe Üniv. SBE Sosyoloji ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Davletov, Timur (2006). "**Asya'nın Ortasında Bir Dağ Çiçeği; Abakan**". *Türk Dünyası Kültür ve Sanat Dergisi*, 19, 20-23.

Davletov, Timur (2008). *Han Mirgen Hakas Türklerinin Alplık Destanı*. Ankara: Türksoy Yayınları.

Davletov, Timur (2008). "**Eski Türklerde Toplumsal Siyaset Anlayışı**". *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 8, 81-101.

Davletov, Timur (2011). **Hakas Destancılık Geleneği Ve 1500 Yıllık Han Mirgen Destanının İçerik-Tarih-Kültür Bağlamında Sosyolojik Bir Çözümleme Denemesi**. (*"Dede Korkut ve Geçmişten Geleceğe Türk Destanları" Uluslararası Sempozyumu*, 25-28 Ekim 2010, Lefkoşa/KKTC), *Bildiriler Kitabı*, (Ed. Yılmaz Yeşil), Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, Ankara 2011, s. 277-300.

Davletov, Timur (2011). **“Hakas Halk Ozanı (Haycı) Pötr Kurbijekov ve Alplik Masal Geleneğinin Bugünü”**. *Türk Dünyası Kültür ve Sanat Dergisi (TÜRKSOY)*, 33, 62-67.

Davletov, Timur (2014). **Sibirya'dan Anadolu'ya Sosyo-Kültürel Süreklilik Sürecinin Bir Motifi Olarak Ayı Kültü**. *Çağdaş Türkoloji Araştırmaları* içinde (ss. 217-224). Ankara: Ankara Üniv. DTCF Yay.

Davletov, Timur (2015). **“Uzağı Yakın Eden Yakını Engin Kılan Hakas Halk Ozanı Semen P. Kadışev”**, *Türk Dünyası Kültür ve Sanat Dergisi (TÜRKSOY)*, 47, 46-51.

Davletov, Timur (2015). **Ah Çibek Arığ (Hakas Türklerinin Kız Alp Yiğitlik Destanı)**. Ankara: TÜRKSOY Yay.

Davletov, Timur (2015). **"Geçmişten Günümüze Hakas Cumhuriyeti'nde Sanat ve Kültür"**. *Yüce Erek*, 49, 15-17.

Davletov, Timur. (2016). **"Türk Halklarının Dede Korkut Kitabı ve Ah Çibek Arığ Destanında Kadının Toplumsal Yeri"**. (III. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kongresi, 19-23 Ekim 2015, Çeşme-İzmir), *Dede Korkut ve Türk Dünyası Bildiriler Kitabı*, 3. Cilt, Ege Üniversitesi Türk Dünyaları Araştırmaları Enstitüsü, İzmir 2016, s. 1661-1671.

Davletov, Timur (2016). **"Motifs of Public Diplomacy in Mythology of the Khakas, a People of Siberian Turks" (Sibirya Türklerinden Hakasların Mitolojisinde Kamu Diplomasisi Motifleri)** (*Proceedings of International Theoretical and Practical Conference, Dedicated to the 90th Anniversary of F. Zh. Balgaeva*, 11 February 2016), Kazakh National University of Arts, Astana 2016, s. 171-177.

Davletov, Timur (2016). **"Türk Halklarının Köroğlu ve Ah Çibek Arığ Destanlarında Kadının Toplumsal Yeri"**. (*Türk Tarihinde İz Bırakan Bolulular Çalıştayı Bildirileri*, 21-22 Ağustos 2015, Bolu), Abant İzzet Baysal Üniversitesi Yay., Bolu 2016, s. 217-226.

Davletov, Timur (2017). **"Hakas Türklerinin Sözlü Kültür Koruyucusu Halk Haycısı Obdo N. Kulagaşeva"**. *Atayurt Dergisi*, 4, 31-32.

Davletov, Timur (2017). “**Ön ve Orta Asya’daki Şamanlık/Kamlık Geleneğindeki Müzik ve Aşıklık/Ozanlık**”. (*Uluslararası 3. İpek Yolu Müzik Konferans Bldirileri*, 17-19 Temmuz 2017, Gazimağusa KKTC), *Tam Metinler Kitabı*, Doğu Akdeniz Üniv., KKTC 2017, s. 39-43.

Davletov, Timur (2018). "**Ak Din: Hakasya ve Altay’da Şamanizm’in Bir Reform Girişimi**". *Atayurt Dergisi*, 12, 31-32.

Davletov, Timur (2018). *Bilgeler Sözü: Hakas Türklerinin Atasözleri ve Deyimleri* (Haz. Nükhet Okutan, Timur Davletov). Ankara: TÜRKSOY Yay.

Deliömeroğlu, Yakup (1996). "**Hakaslar ve Tarihleri**". *Bilig*, 3, 53-59.

Deliömeroğlu, Yakup (1997). "**Hakasların Geleneksel Kültürlerine Dair Bir İnceleme**". *Milli Folklor*, 33, 42-49.

Demir, Ercan (2001). *Hakas Kahramanlık Destanlarından Altın Taycı (İnceleme-Metin-Aktarım)*. Yüzüncü Yıl Üniv. SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Van.

Deveci, İbrahim Kağan (2015). *Sibirya Sahası Türk Destanlarında Kadın (Statü, Rol, İşlev)*. Gazi Üniv. SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Dilek, İbrahim (1997). "**Altay-Türk Folklorunda ve Atasözlerinde At**". *Milli Folklor*, 36, 60-65.

Dilek, İbrahim (1998). "**Altay Türk Kayçılık Geleneği ve Kayçı N. U. Ulagaşev**". *Türk Dünyas Dil Ve Edebiyat Dergisi*, 5, 309-360.

Dilek, İbrahim (2007). "**Sibirya Türklerinde Ateşle İlgili İnançlar, Törenler ve Bazı Efsaneler**". *Bilig*, 43, 33-54.

Dilek, İbrahim (2007). "**Sibirya Türk Masallarında Hayvanla Evlenme**". *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 22, 207-218.

Dilek, İbrahim (2010). "**Sibiryaya Türk Destanlarında Kahramanın Yeraltı Ve Gökyüzü Dünyalarıyla İlişkileri Üzerine Bazı Tespitler**". *Milli Folklor*, 85, 46-56.

Dundes, Alan (1998). **Doku, Metin ve Konteks**. (Çev. Metin Ekici) *Milli Folklor*, 38, 106-119.

Dundes, Alan (1998). **Motif İndeks ve Masal Tip İndeksi: Bir Değerlendirme**. (Çev. Tolga Çetinkaya) *Milli Folklor*, 39, 130-135.

Durbilmez, Bayram (2003). "**Efsaneden Destana: Kazakistan'da Korkut Ata ve Korkut Küyü**". *Milli Folklor*, 60, 219-232.

Durbilmez, Bayram (2010). "**Hakas Türklerinin Kadın Yiğitlik Destanı Huban Arıĝ'da Mitolojik Bir Sayı:9**". (*Türk Epik ənənəsində Dastan "Ortaq Türk Keçmişindən Ortaq Türk Gələcəyinə" VI. Uluslararası Folklor Konfransının Materialları*, 25-26 Noyabr, Bakı-Azərbaycan), KKTC Doĝu Akdeniz Universiteti Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Folklor İnstitutu, Bakı 2010, s. 80-85.

Durbilmez, Bayram (2016). **Âşık Edebiyatı ve Taspinarlı Halk Şairleri**. Akçağ Yay: Ankara.

Duymaz, Ali. (2000). "**Dede Korkut Kitabı'nda Alpların Eğitim Ve Geçiş Törenleri**". (*Uluslararası Dede Korkut Bilgi Şöleni*, 19-21 Ekim 1999, Ankara), *Bildiriler*, (Yay. Haz. Alev Kâhya- Birgül, Aysu Şimşek- Canpolat), Atatürk Yüksek Kurumu AKMB Yay., Ankara 2000, s. 109-122.

Duymaz, Ali (2007). "**Oĝuz Kaĝan Destanı'ndan Dede Korkut Kitabı'na Kahramanların Beden Tasvirlerinin Sembolik Anlamları Üzerine Değerlendirmeler**". *Milli Folklor*, 76, 50-58.

Duymaz, Ali (2008). "**Türk Folklorunda Dış Ruh Tasarımı**". *Bilig*, 45, 1-22.

Ekici, Metin (1998). "**Halkbilimi Çalışmalarında Metin (Text), Doku (Texture), Sosyal Çevre ve Şartlar (Konteks) İlişkisinin Önemi**". *Milli Folklor*, 39, 25-34.

Ekici, Metin (1999). "**Anadolu Sahası Köroğlu Anlatmalarında Kadın Tipler**". *Milli Folklor*, 44, 10-17.

Ekici, Metin (2000). "**Dede Korkut Kitabı'nda Kadın Tipleri**". (*Uluslararası Dede Korkut Bilgi Şöleni*, 19-21 Ekim 1999, Ankara), *Bildiriler*, (Yay. Haz. Alev Kâhya-Birgül, Aysu Şimşek- Canpolat), Atatürk Yüksek Kurumu AKMB Yay., Ankara 2000, s. 123-138.

Ekici, Metin (2001). "**Dirse Han Oğlu Boğaç Han Anlatmasında Bireysellik ve Toplumsal Bütünlük**". *Milli Folklor*, 52, 50-59.

Ekici, Metin (2001). "**The Birth of Hero İn Turkic Epics**". *Milli Folklor*, 49, 16-26.

Ekici, Metin (2002). "**Destan Araştırma ve İncelemelerinde Kullanılan Bazı Terimler Hakkında -I-**". *Milli Folklor*, 53, 27-33.

Ekici, Metin (2004). *Türk Dünyasında Köroğlu (İlk Kol) -İnceleme ve Metinler-*. Ankara: Akçağ Yay.

Ekici, Metin (2007). *Halk Bilgisi (Folklor) Derleme ve İnceleme Yöntemleri* (2. Baskı). Ankara: Geleneksel Yay.

Ekici, Metin (2016). "**Köroğlu: Destan Kahramanı İle Sosyal İsyancı Arasında Bir Anlatı Kahramanı**". (VI. Uluslararası Köroğlu Sempozyumu Köroğlu ve Türk Dünyası Destan Kahramanları, 10-12 Ekim 2016, Bolu / Türkiye), *Bildiri Kitabı*, (Ed. Azize Aktaş Yasa, Faruk Öztürk), Abant İzzet Baysal Üniv. BAMER Yay., İstanbul 2016, s. 473-482.

Elçin, Şükrü (1997). **Göçebe Türk Destanlarında Ölüp-Dirilme Motifi**, *Halk Edebiyatı Araştırmaları I* içinde (ss. 61-62). Ankara: Akçağ Yay. 2. baskı.

Elçin, Şükrü (1997). **Türk Halk Edebiyatı'nda "Turna" Motifi**, *Halk Edebiyatı Araştırmaları I* içinde (ss. 63-75). Ankara: Akçağ Yay. 2. baskı.

Elçin, Şükrü (1997). **Atların Doğuşları İle İlgili Efsaneler**, *Halk Edebiyatı Araştırmaları II* içinde (ss. 502-506). Ankara: Akçağ Yay. 2. baskı.

Elçin, Şükrü (1997). **Türk Destan, Masal ve Hikâyelerinde Atla İlgili İnanışlar**, *Halk Edebiyatı Araştırmaları II* içinde (ss. 525-528). Ankara: Akçağ Yay. 2. baskı.

Eliade, Mircea (1999). **Şamanizm (İlkel Esrime Teknikleri)**. (Çev. İsmet Birkan) Ankara: İmge Kitabevi.

Eliade, Mircea (2001). **Mitlerin Özellikleri**. (2. baskı). (Çev. Sema Rifat) İstanbul: Om Kuram Yay.

Eliuz, Ülkü (2000). "**Dede Korkut Hikâyelerinde Tipler**". (*Uluslararası Dede Korkut Bilgi Şöleni*, 19-21 Ekim 1999, Ankara), *Bildiriler*, (Yay. Haz. Alev Kâhya- Birgül, Aysu Şimşek- Canpolat), Atatürk Yüksek Kurumu AKMB Yay., Ankara 2000, s. 139-155).

Ercilasun, Ahmet Bican (1998). "**Deli Dumrul İle Kazakların Korkut Atası Arasında Bir Mukayese**". *Milli Folklor*, 37, 13-16.

Ergin, Muharrem (2007). **Dede Korkut Kitabı** (37. baskı). İstanbul: Boğaziçi Yay.

Ergin, Muharrem (2007). **Orhun Abideleri** (39. Baskı). İstanbul: Boğaziçi Yay.

Ergun, Metin (1993). "**Hakas Haycıları ve Haycılık Sanatı**". *Milli Folklor*, 19, 23-26.

Ergun, Metin (1996). "**Hakas Haycıları**". *Türk dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 1, 121-129.

Ergun, Metin (1997). "**Manas Üçlemesinde Ad Verme Geleneği ve Bu Geleneğin Türk Kültürü İçindeki Yeri**". (*Manas 1000 Bişkek Bildirileri*, 26-31 Ağustos 1995, Bişkek), (Yay. Haz.: Ogün Atilla Budak), AKM Yay., Ankara 1997, s. 93-98.

Ergun, Metin (1997). "**Manasçılarda Rüya Motifi**". *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 4, 125-132.

Ergun, Pervin (2005). "**Altay Destanlarında Ve Anadolu Türk Masallarında Tastarakay-Keloğlan**". *Milli Folklor*, 68, 78-84.

Ergun, Pervin (2010). **Hakas Destancılık Geleneği Ve Ay Huucun**. Konya: Kömen Yay.

Ergun, Pervin (2014). "**Türk Masal Anlatısının Kimliği**". *Milli Folklor*, 104, 33-45.

Ersoy, Feyzi (2011). "**Çuvaş Alp Hikâyelerinde Düşman Tipolojisi**". ("*Dede Korkut ve Geçmişten Geleceğe Türk Destanları*" *Uluslararası Sempozyumu*, 25-28 Ekim 2010, Lefkoşa/KKTC), *Bildiriler Kitabı*, (Ed. Yılmaz Yeşil), Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, Ankara 2011, s. 177-185.

Esin, Emel (2001). *Türk Kozmolojisine Giriş*. İstanbul: Kabalcı Yay.

Fedakar, Selami (2001). "**Alpamış Destanı ve Bey Böyrek Hikâyesi Arasında Bir Karşılaştırma**". *Milli Folklor*, 51, 51-64.

Fedakar, Selami (2004). "**Alpamış Destanı ve Dede Korkut Kitabı'nda Kahramanların Ortaya Çıkışı**". *Milli Folklor*, 61, 134-141.

Fordham, Frieda (2015). *Jung Psikolojisinin Ana Hatları*. (9. baskı). (Çev. Aslan Yalçmer) İstanbul: Say Yay.

Frazer, James G. (2012). *Altın Dal II (Dinin ve Folklorun Kökleri)*. (2. basım). (Çev. Mehmet H. Doğan) İstanbul: Payel Yay.

Greene, Thomas (1998). **Epik Normlar**. (Çev. F. Gülay Mirzaoğlu) *Milli Folklor*, 38, 129-135.

Gülmen, Nuriye (2008). "**Axel Olrik'in Epik Yasaları Işığında 'Salur Kazanun Evi Yagmalandığı Boyu Beyan Eder' İsimli Hikâyenin Okunması**". *Milli Folklor*, 79, 14-20.

Günay, Umay (1998). "**Dede Korkut Hikâyelerindeki Karakterlerin Tahlili**". *Milli Folklor*, 37, 3-12.

Gür, Nagihan (2008). "**'Sosyal Haydut' düzleminden 'Halk Kahramanı' Statüsüne Bir Yükseliş: Köroğlu ve Sergüzeşti**". *Milli Folklor*, 79, 45-49.

Gürdal, İrfan (2002). "**Kopuz ve Türk Dünyası Halk Çalgıları**". *Türkler Ansiklopedisi* (19, 105-111) içinde. Anara: Yeni Türkiye Yay.

Halilov, Ağaverdi (2016). **"'Köroğlu' Ve Sibirya Türklerinin Kahramanlık Destanlarının Yapısal Benzerliği"**. (VI. Uluslararası Köroğlu Sempozyumu Köroğlu ve Türk Dünyası Destan Kahramanları, 10-12 Ekim 2016, Bolu / Türkiye), *Bildiri Kitabı*, (Ed. Azize Aktaş Yasa, Faruk Öztürk), Abant İzzet Baysal Üniv. BAMER Yay., İstanbul 2016, s. 51-72.

Hojahanova, Tyllaguzel (2016). **"Türkmen Göroğlu Destanında Kadın Alplar"**. (VI. Uluslararası Köroğlu Sempozyumu Köroğlu ve Türk Dünyası Destan Kahramanları, 10-12 Ekim 2016, Bolu / Türkiye), *Bildiri Kitabı*, (Ed. Azize Aktaş Yasa, Faruk Öztürk), Abant İzzet Baysal Üniv. BAMER Yay., İstanbul 2016, s. 775-781.

İbrayev, Şakir (1998). *Destanın Yapısı*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yay.

İlgin, Ali (2005). *Kara Kuzgun Destanı (İnceleme-metin-aktarma-ramatikal dizin-sözlük)*. Hacettepe Üniv. SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

İlgin, Ali (2008). *Hakas Destanları 2 Kara Kuzgun*. Ankara: TDK Yay.

İnan, Abdulkadir (1968). **"'Manas'da İdeoloji Ve Kahramanlar"**, *Makaleler Ve İncelemeler* içinde (ss. 118-120). Ankara: TTK Basımevi.

İnan, Abdulkadir (1968). **Göçebe Türk Boylarında Evlâtlık Müesseseleriyle İlgili Gelenekler**, *Makaleler Ve İncelemeler* içinde (ss. 305-316). Ankara: TTK Basımevi.

İnan, Abdulkadir (1968). **Sagay Türkleri (Abakanlılar)**, *Makaleler ve İncelemeler* içinde (ss. 50-54). Ankara: TTK Basımevi.

İnan, Abdulkadir (1968). **Türk Düğünlerinde Exogami İzleri**, *Makaleler Ve İncelemeler* içinde (ss. 341-349). Ankara: TTK Basımevi.

İnan, Abdulkadir (1968). **Türk Mitolojisinde Ve Halk Edebiyatında Kadın**, *Makaleler Ve İncelemeler* içinde (ss. 274-280). Ankara: TTK Basımevi.

İnan, Abdulkadir (1968). **Türk Şamanizmi Hakkında**, *Makaleler Ve İncelemeler* içinde (ss. 389-396). Ankara: TTK Basımevi.

İnan, Abdulkadir (1991). **Dede Korkut Kitabında Eski İnançlar Ve Gelenekler, Makaleler ve İncelemeler II. Cilt** içinde (ss. 239-252). Ankara: TTK Basımevi.

İnan, Abdulkadir (1991). **Göçebe Türklerin Destanlarında Kahramanların Doğumları Ad Almaları Ve Başka Hususiyetleri, Makaleler ve İncelemeler II. Cilt** içinde (ss. 206-212). Ankara: TTK Yayınları.

İnayet, Alimcan (2001). "**Epik Kahramanların Devlere Has Özellikleri Üzerine**". *Milli Folklor*, 52, 68-71.

İnce, Bekir (2014). "**Jung'un Arketip Teorisi ve Toplumsal Histerinin Çocuk Edebiyatında Dışa Vurumu: 'Prensi Olmayan Masal Kitabı'**". *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7/4, 95-115.

İşankul, Cabbar (2001). **Alpamış Destanı ve Dede Korkut Kitabı'ndaki Mitolojik Motifler**. (akt. Selami Fedakar) *Milli Folklor*, 52, 60-67.

İşankul, Cabbar (2016). "**Köroğlu Destanındaki Ana Motiflerin Analizi**". (VI. Uluslararası Köroğlu Sempozyumu Köroğlu ve Türk Dünyası Destan Kahramanları, 10-12 Ekim 2016, Bolu / Türkiye), *Bildiri Kitabı*, (Ed. Azize Aktaş Yasa, Faruk Öztürk), Abant İzzet Baysal Üniv. BAMER Yay., İstanbul 2016, s. 191-197.

Jung, Carl Gustav (2005). **Dört Arketip** (2. Basım). İstanbul: Metis Yay.

Kaba, Ali (2011). **Altay, Tuva, Hakas ve Şor Destanlarında At Motifi Üzerine Bir İnceleme**. Ahi Evran Üniversitesi SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kırşehir.

Kalkan, Asiye Figen (2016). "**Türk Destanlarında Kahramanın Olağanüstü Doğumu**". *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 42, 27-47.

Kaplan, Mehmet (2016). **Türk Edebiyatı Üzerinde Araştırmalar 3 Tip Tahlilleri** (10. Baskı). İstanbul: Dergâh Yay.

Kaplan, Mehmet (2017). **Türk Edebiyatı Üzerinde Araştırmalar 1** (13. Baskı). İstanbul: Dergâh Yay.

Kara Düzgün, Ülkü (2007). *Başkurt Destanlarının Tipolojisi*. Gazi Üniv. SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.

Kara Düzgün, Ülkü (2014). *Türk Destan Kahramanı ve Başkurt Destanlarının Tipolojisi*. Konya: Kömen Yayınları.

Kara Düzgün, Ülkü (2016). "**Türk Destanlarında Düşman Olgusu**". (21. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu ve Karma Türk Sanatları Sergisi, 07-09 Mayıs 2016, Üsküp/Makedonya), (Haz. İrfan Ünver Nasrattınoğlu), Halk Kültürü Araştırmaları Kurumu, Üsküp 2016, s. 334-342.

Kara, Mehmet (1995). *Hakas Türkçesinde Fiiller*. Gazi Üniv. SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Kara, Mehmet (2005). *Hakas Türkçesinde İsim*. Gazi Üniv. SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Kartal, Büşra (2016). *Sibirya Türk Destanlarında Törenler Ve Kutlamalar*, Gazi Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili Ve Edebiyatı ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Katanov, Nikolay F. (2000). *Hakas Folkloru ve Etnografyası Metinleri*. (Çev. Fatma Özkan) Ankara: TÜRKSOY Yay.

Keskin, Ahmet (2012). "**Oğuz Kağan Destan Metninde Kahramanın Takdimi**". *Milli Folklor*, 96, 5-18.

Kıdırbayeva, Burul ve Muratoy, Abdikerim (1998). "**Alplara Mahsus Evlilik**". *Milli Folklor*, 37, 78-84.

Killi, Gülsüm (2000). "**Hakas Sözlü Edebiyatında Taxpax**". *Milli Folklor*, 48, 72-83.

Killi, Gülsüm (2002). *Hakas Türkçesinin Ağzları*. Ankara Üniv. SBE Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları ABD Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.

Killi, Gülsüm (2006). "**Hakas Türkçesinde Tabu Sözcükler ve Örtmece**". *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 3 (3), 50-65.

Killi, Gülsüm (2009). "**Hakaslarda Destancılık Geleneği I: Araştırma Tarihi ve Kaynaklar**". *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 6 (1), 16-29.

Killi Yılmaz, Gülsüm (2007). "**Hakaslarda Ölümle İlgili Gelenekler**". *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 4 (4), 65-87.

Killi Yılmaz, Gülsüm (2007). "**Hakas Ağız Araştırmaları Tarihi Üzerine**". *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 4 (3), 105-124.

Killi Yılmaz, Gülsüm (2010). "**Hakaslarda Destancılık Geleneği II: Biçim, İçerik, İcra**". *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 7 (3), 154-178.

Killi Yılmaz, Gülsüm (2011). "**Hakas Destanı Altın Taycının Dil ve Anlatım Özellikleri Üzerine**". (*"Dede Korkut ve Geçmişten Geleceğe Türk Destanları"* Uluslararası Sempozyumu, 25-28 Ekim 2010, Lefkoşa/KKTC), *Bildiriler Kitabı*, (Ed. Yılmaz Yeşil), Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, Ankara 2011, s. 391-408.

Killi Yılmaz, Gülsüm (2013). *Hakas Destanları 4 Altın Taycı*. Ankara: TDK Yay.

Klapp, Orrin E. (1949). "**The Folk Of Hero**". *The Journal of American Folklore*, Vol. 62 No: 243, 17-25.

Kocakaplan, İsa (2004). "**Dede Korkut'un Delileri**". *Milli Folklor*, 64, 18-24.

Köksal, Hasan (1984). *Battalnâmelerde Tip ve Motif Yapısı*. Ankara: Başbakanlık Basımevi.

Köksal, Hasan (1995). "**Manas ve Diğer Anlatı Türündeki Eserlerde 'Ölüp-Dirilme' Motifi**". (*Manas Destanı Ve Etkileri Uluslararası Bilgi Şöleni*, 21-23 Haziran 1995, Ankara / 24-26 Haziran 1995, Konya), AKM Yay., Ankara 1995, s. 145-158.

Köprülü, Mehmed Fuad (1978). "**Alp**". *MEB İslam Ansiklopedisi (İslâm Âlemi Tarih, Coğrafya, Etnografya ve Biyografya Lugati)* (5. Baskı) içinde. (I, 379-384). İstanbul.

Köse, Nerin (1999a). "**Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ve Kurmanbek, Kurbanbek**". *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Dr. Himmet Biray Özel Sayısı*, 253-261.

Köse, Nerin (1999b). "**Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ve 'Kococaş'**". *Milli Folklor*, 43, 19-23.

Köse, Nerin (2000). "**Raglan'ın 'Geleneksel Kahraman Kalıbı' ve Türk Halk Hikâyeleri**". *Milli Folklor*, 45, 22-39.

Krappe, Alexander H. (1992). **Folklor ve Mitoloji**. (Çev. Umay Günay) *Milli Folklor*, 16, 3-10.

Kurtlu, Yasemin ve Koçak, Büşra (2015). "**Halk Anlatılarının Epik Kuralları Işığında Bir Destan İncelemesi**". *Current Research in Social Sciences*, 1 (I), 1-8.

Lukacs, Georg (2017). **Roman Kuramı** (5. basım). (Çev. Cem Soydemir) İstanbul: Metis Yay.

Lüthi, Max (1997). **Avrupa Masal Tipleri Ve Kişileri**. (Çev. Sevgül Sönmez) *Milli Folklor*, 36, 70-73.

Macit, Ümmügülüm (2000). **Hakas Kahramanlık Destanlarından Han Mirgen**. Yüzüncü Yıl Üniv. SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Van.

Malta-Muhaxheri, Nuran (2012). "**Türk Ve Arnavut Destanlarında Baş Kahramanlar (Alperenler)**". *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi (Balkan Özel Sayısı)*, 1, 71-93.

Mengi, Mine (1984). "**Garîb-nâme'de Alplık Gleneğiyle İlgili Bilgiler**". *Türk Tarih Kurumu Belleten*, XLVIII (189-192), 481-496.

Oğuz, Öcal (1995). "**Destanlarımızdaki Olağanüstü Doğum Motifi Etrafında Manas**". *Milli Folklor*, 27, 12-13.

Oğuz, Öcal (1996). "**Manas Destanı ve Dede Korkut Kitabı'nda Kardeşler Arası İlişkiler**". *Milli Folklor*, 31-32, 37-41.

Oğuz, Öcal (1998). "**Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ve Boğaç Han**". *Milli Folklor*, 40, 2-6.

Oğuz, Öcal (1999). "**Lord Raglan'ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ve Basat**". *Milli Folklor*, 41, 2-8.

Oinas, Felix J. (2007). **Halk Destanı**. (Çev. Dilek Beden) *Milli Folklor*, 73, 96-105.

Okutan, Nükhet (2016). **Hakaslarda Atalar Kültü Ve Günümüz Hakas Kültürüne Etkileri**. Hacettepe Üniv. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi . Ankara.

Olrix, Axel (1994). "**Türk Halk Anlatılarının Epik Kuralları**". *Milli Folklor*, 23, 2-5.

Ögel, Bahaeddin (1949). "**Türk Kılıcının Menşe ve Tekâmülü Hakkında**". *DTCF Dergisi*, VI/5, 431-460.

Ögel, Bahaeddin (2014). **Türk Mitolojisi (Kaynakları ve Açıklamaları İle Destanlar) I. Cilt** (6. Baskı). Ankara: TTK Yay.

Ögel, Bahaeddin (2014). **Türk Mitolojisi (Kaynakları ve Açıklamalarıyla Destanlar)II. Cilt** (5. Baskı). Ankara: TTK Yay.

Ölmez, Mehmet (1996). "**Hakaslar Ve Hakasça**". *Çağdaş Türk Dili*, 96, 6-12.

Önal, Mehmet Naci ve Erten, Aslı (2013). "**Türk Halk Kültüründe Öte Dünya Tasavvuru**". *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (Semih Tezcan'a Armağan)*, 13, 261-292.

Öncül, Kürşat (2008). "**Dede Korkut Hikâyelerinde Savaşçı Kadın Tipi ve Animus Kavramı**". *Turkish Studies*, 3/2, 574-581.

Örnek, Sedat Veyis (1977). **Türk Halkbilimi**. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yay.

Özcan, Tarık (1996). "**Oğuz Kağan Destanı'nın Halk Anlatılarının Epik Kuralları Bakımından İncelenmesi**". *Milli Folklor*, 31-32, 95-97.

Özkan, Fatma (1997). **Altın Arıç Destanı**. Ankara: Bilig Yayınları.

Özkan, Fatma (1997). "**Sibirya Türkleri**". *Türk Dünyası Özel Sayısı II*, 16, 1553-1557.

Özkan, İsa (1997). "**Manas ve Altın Arığ Destanı'ndaki Motifler**". (*Manas 1000 Bişkek Bildirileri*, 26-31 Ağustos 1995, Bişkek), (Yay. Hz. Ogün Atila Budak), AKM Yay., Ankara 1997, s. 147-157.

Özkan, Nevzat (2008). *Türk Dilinin Yurtları*. Ankara: Akçağ Yay.

Pirverdiođlu, Ahmet (2003). "**Türk Halk Tiyatrolarının Gelişme Evreleri**". *Milli Folklor*, 60, 57-71.

Propp, Vladimir (1998). **Folklor Türlerinin Tasnif Esasları**. (Çev. Metin Özarslan) *Milli Folklor*, 38, 120-128.

Raglan, Lord (1998). **Geleneksel Kahraman**. (Çev. Metin Ekici) *Milli Folklor*, 37, 126-138.

Raglan, Lord (2004). **Mit ve Ritüel**. (Çev. Evrim Ölçer) *Milli Folklor*, 61, 187-194.

Reichl, Karl (2017). *Türk Boylarının Destanları -Gelenekler, Şiirler, Şekil Yapısı-* (4. Baskı). (Çev. Metin Ekici) Ankara: TDK Yay.

Rızasoy, Seyfeddin (2016). "**Oğuz Destan Geleneğinde Kahraman Paradigması: Oğuz Kağan ve Korođlu**". (VI. Uluslararası Korođlu Sempozyumu Korođlu ve Türk Dünyası Destan Kahramanları, 10-12 Ekim 2016, Bolu / Türkiye), *Bildiri Kitabı*, (Ed. Azize Aktaş Yasa, Faruk Öztürk), Abant İzzet Baysal Üniv. BAMER Yay., İstanbul 2016, s. 689-697.

Roux, Jean-Paul (1999). *Eskiçağ ve Ortaçağda Altay Türklerinde Ölüm*. (Çev. Aykut Kazancıgil) İstanbul: Kabalcı Yay.

Saltık Özkan, Tuba (2009). "**Kahramanın Yolculuğu Bağlamında Bamsı Beyrek ve Erginleme Süreci**". *Milli Folklor*, 81, 27-33.

Saltık Özkan, Tuba (2010). "**Bamsı Beyrek Ve Bey Böyrek Anlatılarında Arketipik İmgeler**". *Milli Folklor*, 85, 81-90.

Saraç, Naciye (2007). "**Gizemli Hakasya**", *Bozkurt*, 35, 25-27.

Saraç, Ömer (2014). "**Türk Destanlarında İntikam Motifi**". *Dede Korkut Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 3 (5), 141-150.

Segal, Robert A. (2006). **Joseph Campbell'in Mit Teorisi**. (Çev. Kürşat Öncül) *Milli Folklor*, 70, 114-115.

Sever, Mustafa (1997). "**Edebiyatta Mitolojik ve Arketipik Yaklaşım Tarzları**". *Milli Folklor*, 34, 82-86.

Sever, Mustafa (1999). "**Türk Mitolojisinde Kuşlar**". *Milli Folklor*, 42, 83-88.

Sever, Mustafa (2003). "**Masallarda Dış Can (Canın beden dışında saklanması)**". *Milli Folklor*, 60, 161-164.

Seyidoğlu, Bilge (1996). **Mitolojik Dönemde At**. *Folkloristik (Prof. Dr. Umay Günay Armağanı)* içinde (ss. 51-56). Ankara: Feryal Matbaacılık.

Somuncuoğlu, Anar (2002). "**Hakasya Cumhuriyeti**". *Türkler Ansiklopedisi* içinde. (20, 332-340). Ankara: Yeni Türkiye Yay.

Şahin, Halil İbrahim (2011). **Türkmen Destanları ve Destancılık Geleneği** (2. Baskı). Konya: Kömen Yayınları.

Şahin, Halil İbrahim (2012). "**Türk Destanlarındaki Aile Algısı Üzerine Bir Değerlendirme**". *Karadeniz Araştırmaları*, 33, 117-138.

Tekin, Mehmet (2017). **Roman Sanatı I-Romanın Unsurları** (15. basım). İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Temur, Nezir (2012). **Manas Destanı'ndaki Tipler Üzerine Bir İnceleme**. Ankara: Kurgan Edebiyat Yay.

Tıdıkova, Nadejda (2016). "'**Köroğlu**' Ve Altay Destanları İçinde Şaman Unsurları". (VI. Uluslararası Köroğlu Sempozyumu Köroğlu ve Türk Dünyası Destan Kahramanları, 10-12 Ekim 2016, Bolu / Türkiye), *Bildiri Kitabı*, (Ed. Azize Aktaş Yasa, Faruk Öztürk), Abant İzzet Baysal Üniv. BAMER Yay., İstanbul 2016, s. 527-533).

Tılav, Abdullah Murat (1997). **Sudan Çıkan At.** (akt. Selami Fedakar) *Milli Folklor*, 34, 60-62.

Tuncel, Uğur (2013). "Axel Olrik'in Halk Anlatılarının Epik Yasaları Bağlamında 'Ağalık' Adlı Karagöz Oyunu Çözümlemesi". *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 48, 203-240.

Türkan, Kadriye (2008). "Türk Destanlarında Kahramanın Ve Şamanın Don Değiştirmesi Arasındaki Benzerlikler". *Tükbilig Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 15, 136-154.

Türker, Hilal (2010). *Sibirya Türk Destanlarında Kahramana Yardımcı Unsurlar*. Gazi Üniv. SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Türkmen, Fikret (2005). "Er Töştük Destanındaki Stereotip Motiflerin Analizi". *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, VI (I), 235-239.

Uçkun, Rabia (2015). "Dede Korkut Kitabı'nda Erginlenme ve Bireyleşme Sürecinde Sınama Motifinin İşlevi". *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 15/2, 29-42.

Ulugbaşev, Vyçeslav (2001). *Hakas Cumhuriyetinin Statüsü*. İstanbul Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Uluşık, Yaprak Pelin (2015). *Türk Destanlarında Yeraltı Dünyası (Sibirya Sahası)*. Gazi Üniv. SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.

Uluşık, Yaprak Pelin ve Kara, Mehmet (2018). "Türk Destanlarındaki Toy Geleneğinde At Yarışı: Hakas Destanı Altın Taycı Örneği". *İdil*, 7/42, 99-105.

Uysal, Yavuz (2014). *Hakas Masalları (İnceleme-Metinler)*. Erciyes Üniversitesi SBE Türk Halk Edebiyatı ABD Yayınlanmamış Doktora Tezi. Kayseri.

Yardımcı, Mehmet (2007). **Türk Destanlarında Tipler ve Motifler**. *Destanlar içinde* (ss. 50-69). Ankara: Ürün Yay.

Yıldırım, Dursun (1998). **Köktürk Çağında Tanrı Mı Tanrılar Mı Vardı?** *Türk Bitiği Araştırma/İnceleme Yazıları* içinde (ss. 115-123). Ankara: Akçağ Yay.

Yıldırım, Dursun (1998). **Türk Kahramanlık Destanları.** *Türk Bitiği Araştırma/İnceleme Yazıları* içinde (ss. 149-157). Ankara: Akçağ Yay.

Yıldız, Naciye (1995). "**Oğuz Destanı'na, Manas Destanı'na Ve Dede Korkud Hikâyeleri'ne Yansıyan Kahraman Kültür Tipindeki Ortaklıklar**". (*Manas Destanı Ve Etkileri Uluslararası Bilgi Şöleni*, 21-23 Haziran 1995, Ankara / 24-26 Haziran 1995, Konya), Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 1995, s. 283-295.

Yıldız, Naciye (2003). "**Türk Destanlarında Bitiş Kalıpları**". *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 13, 309-319.

Yıldız, Naciye (2009). **Türk Destancılık Geleneği.** *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi C. 6 S. 1* , 7-15.

Yıldız, Naciye (2009). "**Türk Destanlarında 'Çocuksuzluk'**". *Milli Folklor S. 82* , 76-88.

Yıldız, Naciye (2010). "**Türk Destanlarında Kötü Huylu Devler**". *Milli Folklor, S. 87* , 41-50.

Yılmaz, Ayfer (2004). "**Türk Kültüründe Kadın**". *Milli Folklor, 61*, 111-123.

Yılmaz, Mehmet (2011). "**Hakas Kadın Kahramanlık Destanlarından Huban Arıĝ'da Kadın Kahramanlar**". *Journal of New World Sciences Academy*, 6/2, 234-250.

Yoloĝlu, Güllü (1998). "**Hakas Destanları ve Kitabı-Dede Gorgud**". *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten*, 41 (2), 124-132.

Zaloĝlu, Pınar (2011). **Orta Asya ve Güney Sibirya Türklerinin Kahramanlık Destanlarında Yardımcı Tipler.** Balıkesir Üniversitesi SBE Türk Dili ve Edebiyatı ABD. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir.

Zariç, Mahfuz (2012). "Axel Olrik'in Epik Yasaları ve Lord Raglan'ın Kahraman Kalıbı Açısından Ağrıdaki Efsanesi Romanı". *Turkish Studies*, 74, 3337-3349.

İNTERNET KAYNAKLARI

<http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR,78568/hakas-edebiyati.html> (Mart 2016).

http://www.tdk.gov.tr/images/css/TDD/1988s444/1988_444_04_N_YUCE.pdf.(Nisan 2018).

<https://en.oxforddictionaries.com/definition/hero> (21.01.2019).

<https://epdf.tips/ansiklopedik-edebiyat-terimleri-szl.html> (21.01.2019).

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c45a818a49113.65258903 (21.01.2019).

<http://www.ruthenia.ru/folklore/meletinsky15.htm>. (29.01.2019).

<https://www.perspective Sergisi.com/single-post/2017/11/05/Oedipus-ve-Elektra> (21.03.2019).

https://www.academia.edu/11557648/T%C3%BCrk_Mitoloji_Ansiklopedisi_Deniz_Karakurt. (10.04.2019).

<https://en.oxforddictionaries.com/definition/type> (02.08.2019).

HAKAS DESTAN KAHRAMANLARI VE TİP ÖZELLİKLERİ

ORIJINALLIK RAPORU

% **13**

BENZERLİK ENDEKSİ

% **12**

İNTERNET
KAYNAKLARI

% **4**

YAYINLAR

%

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	www.scribd.com İnternet Kaynağı	% 1
2	dergipark.ulakbim.gov.tr İnternet Kaynağı	% 1
3	DÜZGÜN, Ülkü Kara. "Türk destanlarında merkezi kahraman tipinin tipolojisi", Kıbrıs Üniversitesi, 2012. Yayın	% 1
4	dspace.trakya.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
5	dosyayukleme.ahievran.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
6	uqusturk.files.wordpress.com İnternet Kaynağı	<% 1
7	archive.org İnternet Kaynağı	<% 1
8	dergipark.gov.tr İnternet Kaynağı	<% 1

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı, Soyadı: Leyla KİRMİTÇİ

Uyruğu: Türkiye (TC)

Doğum Tarihi ve Yeri: 08.03.1983, İskenderun

Medeni Durumu: Evli

Tel: 0 506 530 01 16

email: lalin_1983@hotmail.com

Yazışma Adresi:

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Yüksek Lisans	Erciyes Üniv. SBE	Devam ediyor
Lisans	Muğla Sıtkı Koçman Üniv. Fen-Edb. Fak. TDE	2010
Lisans	Gazi Üniv. İletişim Fak. Radyo TV ve Sinema	2004
Lise	İskenderun Lisesi	1999

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görev
09/2014-06/2015	Vefa Etüt Merkezi, İskenderun	Türkçe Öğretmeni
09/2013-01/2014	Şükrü Kanadlı İÖO, İskenderun	Türkçe Öğretmeni
02/2013-06/2013	Emel Akçay İÖO, İskenderun	Türkçe Öğretmeni
2006–2008	Uğur Dershanesi, İskenderun	Halkla İlişkiler